Version: 1.0
Dato: 5. januar 2021

Cases om CPR og NemID ifm. brugeroprettelse og adgang v. 1.0

Indledning

Dette notat er udarbejdet for at danne et overblik over cases vedrørende forældre og børn, der ikke har CPR-numre og/eller NemID, i forbindelse med Unilogin og Aula.

For at kunne blive oprettet som bruger i Unilogin kræves et CPR-nummer. Det er derfor problematisk, hvis en forælder eller et barn ikke har et CPR-nummer, da dette potentielt set kan afskære dem fra at tilgå digitale løsninger, der anvendes på det kommunale skole- og dagtilbudsområde. Forældre skal ydermere bruge NemID til at aktivere deres brugerkonto og for at give samtykker i Aula, og derfor kan det yderligere blive problematisk, hvis forælderen ikke har et NemID.

Juridiske rammer

Der tages udgangspunkt i CPR-loven og lov om NemID, da disse angiver, hvem der kan få henholdsvis et CPR-nummer og et NemID.

Processer

Processen for CPR-nummer

Ifølge CPR-loven § 3, stk. 1 skal enhver have tildelt et CPR-nummer, hvis vedkommende, 1) folkeregistreres her i landet på grund af fødsel eller tilflytning fra udlandet, 2) inddrages under ATP, eller 3) ifølge skattemyndighederne skal have et sådant i forbindelse med skattesagsbehandling her i landet. Det er ifølge § 3, stk. 2 Økonomi- og Indenrigsministeriet, der sørger for, at personnumrene bliver tildelt, når betingelserne for tildeling er opfyldt.

Man får tildelt et CPR-nummer som bopælsregistreret, når ens bopælskommune har vurderet, at kravene til at blive registreret er opfyldt. Herudover får børn, der fødes i Danmark af en mor, der allerede er bopælsregistreret i CPR, automatisk tildelt et CPR-nummer og bliver bopælsregistreret i CPR, jf. CPR-loven § 3, stk. 3.

For studerende gælder det, at disse kan få et CPR-nummer efter 3 måneders ophold ved henvendelse til Borgerservice. Hvis den studerende har opholdt sig i landet i mere end 6 måneder, skal vedkommende have et CPR-nummer.

Administrative personnumre

Hvis man ikke skal bopælsregistreres i CPR, kan man få et administrativt CPR-nummer. Dette kan benyttes til: Betaling af skat, inddragelse under ATP, personregistrering i kirkebogen, udstedelse af særlige opholdstilladelser samt registrering af diplomater i Udenrigsministeriets Protokol efter udlændingelovens § 47, stk. 1.

Diplomatfamilier

Udenrigsministeriets Protocol Department udsteder *Residence Permit Card*s til diplomaters ægtefæller eller børn, der er under 21 år, og *Identity Card* til diplomaten. Administrativt CPR-nummer følger med begge typer kort. For *Residence Permit Cards* gælder det, at disse udstedes, når man ankommer til Danmark. For *Identity Cards* gælder det, at disse udstedes, når man har registreret sig i Danmark, og det er blevet bekræftet, at man er fra et EU/EEA-land eller fra Schweiz.

Diplomaten, diplomatens ægtefælle og barnet vil herefter kunne oprettes i Unilogin og Aula, da de har et administrativt personnummer. De kan derudover også få NemID, jf. nedenstående.

Flygtninge m.fl. med opholdstilladelse i Danmark
En udlænding får tildelt et administrativt personnummer, når udlændingen får opholdstilladelse og har registreret sin bopælsadresse i Danmark. Tildelingen af det administrative personnummer sker i en meddelelse om opholdstilladelse, der sendes af Udlændingestyrelsen.

Her vil forældrene kunne oprettes i Unilogin og Aula, da de har et administrativt CPR-nummer og herudover også har adgang til NemID. Barnet hertil kan oprettes i Unilogin og Aula i henhold til de krav, STIL sætter, når det har fået et CPR-nummer. Samme proces gælder for børn, der får opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2 og 3, og § 9 c.

Asylansøgerbørn
Asylansøgerbørn eller børn med verserende familiesammenføringssager, som modtager eller skal til at modtage undervisning i folkeskolen, kan få tildelt et administrativt CPR-nummer jf. Bek. nr. 1224 af 12/08/2020 kapitel 2 om undervisning og aktivering m.v. af asylansøgere m.fl.

Processen for NemID
For at få et NemID skal man ansøge om det, og man får altså ikke automatisk et NemID. Det er et lovkrav, at man er over 15 år og har et personnummer, jf. lov om NemID § 4, stk. 1. Det er dog ikke et lovkrav eller en ret at have et NemID.

Proces for borgere med CPR-numre
Borgere med et CPR-nummer kan anmode om et NemID. Dette gøres ved at bestille NemID'et på NemID.nu. Herefter skal en midlertidig adgangskode hentes på Borgerservice, og nøglekortet sendes samtidig til borgerens folkeregisteradresse. Hvis man vil have straksudstedt et NemID, skal man møde op hos Borgerservice og fremvise legitimation jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 3 og derudover eventuelt svare på kontrolspørgsmål eller medbringe et vitterlighedsvidne.

Proces for personer med administrative personnumre
Borgere med et administrativt CPR-nummer kan få et NemID, hvis de personligt fremmøder hos Borgerservice og anmoder om det. Her er det borgerservicemedarbejderens opgave at vurdere, om borgerens legitimation lever op til de fastsatte krav i bekendtgørelsen.

Scenarier
Herunder beskrives de kendte scenarier, hvor personer, der skal have adgang til de digitale løsninger på skole- og dagtilbudsområdet, ikke har et CPR-nummer eller et NemID. For hvert scenarie beskrives hvordan det kan håndteres, eller hvad der er sat i værk, for at der på længere sigt vil kunne udstedes et administrativt CPR-nummer og et NemID. Scenarier beskrives i skemaet herunder. Skemaet er blevet udarbejdet med hjælp fra kommunerne.

Scenarier for borgere uden CPR-nummer

Case nr.	Case	Problemer for forælder	Problemer for elev/dagtilbuds-barn	Problemer for medarbejder	Status
1	Manglende CPR-nummer på grund af status som asylansøger.	Registrering i Unilogin: STIL har sat krav om et validt CPR-nummer, når en bruger oprettes i Unilogin. Derfor kan asylansøgeren, der er forælder, ikke oprettes i henhold til krav. Validering: Registrering i CPR-register om relation mellem barn og forældre og forældremyndighed ligger til grund for relation mellem barn og forældre og adgangsniveau for forælder.	Registrering i Unilogin: STIL har sat krav om et validt CPR-nummer, når en bruger oprettes i Unilogin. Da asylansøgerbørn kan få et administrativt CPR-nummer jf. ovenstående, kan de oprettes som brugere	-	Indenrigsministeriets CPR-kontor, har godkendt KL's ansøgning om, at asylansøgerbørn/børn med verserende familiesammenføringssager kan få et administrativt CPR-nummer. Det administrative CPR-nummer udstedes af Borgerservice, der kan fastslå vedkommendes identitet ud fra oplysningerne i UIS.

2	Manglende CPR-nummer, fordi man bor i udlandet og ikke har fået CPR gennem arbejde eller tidligere ophold. Dette er så vidt vides kun et problem for forældre.	Registrering i Unilogin: STIL har sat krav om et validt CPR-nummer, når en bruger oprettes i Unilogin. Derfor kan forældre, der bor udenfor Danmark, men har børn i den danske folkeskole ikke oprettes i henhold til krav.	-	-	På nuværende tidspunkt har forældre, der ikke har dansk CPR-nummer ikke mulighed for at blive oprettet som bruger i Unilogin og få adgang. De har heller ikke mulighed for at få et NemID. KL ansøger Indenrigsministeriets CPR-kontor om at give mulighed for at give disse personer mulighed for at få et administrativt CPR-nummer.
3	Forældre er nyligt flyttet til Danmark og afventer at få CPR-nummer. Forældrene har ret til at få et CPR-nummer.	Registrering i Unilogin: STIL har sat krav om et validt CPR-nummer, når en bruger oprettes i Unilogin. Forældrene vil kunne oprettes, så snart deres CPR-nummer er givet. Validering: Registrering i CPR om relation mellem barn og forældre og forældremyndighed ligger til grund for relation mellem barn og forældre og adgangsniveau for forælder. Dette er dog først opdateret, når CPR er opdateret.	Registrering i Unilogin: STIL har sat krav om et validt CPR-nummer, når en bruger oprettes i Unilogin. Barnet kan derfor først oprettes i Unilogin, når det har fået et CPR-nummer.	-	Oprettelsestid må tolereres, og fremover vil forældrene ikke kunne oprettes i mellemperioden.
4	Forældre er nyligt flyttet til Danmark i forbindelse med diplomatiet.	Registrering i Unilogin: STIL har sat krav om et validt CPR-nummer, når en bruger oprettes i Unilogin. Forældre uden CPR-nummer kan ikke oprettes i henhold til de krav STIL stiller. Validering: Registrering i CPR om relation mellem barn og forældre og forældremyndighed ligger til grund for relation mellem barn og forældre og adgangsniveau for forælder.	Registrering i Unilogin: STIL har sat krav om et validt CPR-nummer, når en bruger oprettes i Unilogin. Barnet kan derfor først oprettes i Unilogin, når det har fået et CPR-nummer.	-	Som beskrevet ovenfor kan diplomater samt deres ægtefæller og børn få administrative CPR-numre.
5	Brugere, der er registreret med fiktive CPR-numre.	Registrering i Unilogin: De er allerede registreret og har derfor en brugerkonto til Unilogin. De kan dog ikke sammenknytte denne med deres NemID, da CPR-nummeret er nøglen til dette og skaber relationen imellem Unilogins brugerkonto og NemID. Validering: Der kan ikke skabes automatisk relation mellem barn og forældre, da dette gøres ved data fra CPR.	Eleven har formodentlig et Unilogin og kan også tilgå Aula, med mindre det administrative system foretager yderligere validering mod CPR-data.	-	STIL har implementeret løsning for omregistrering, og disse skal omregistreres, sådan at der kan skabes en sammenhæng med deres NemID. Der arbejdes herudover på, at de persongrupper, der tidligere blev registreret med fiktivt CPR-nummer, og som skal oprettes som brugere i kraft af deres egenskab af forældremyndighedsindehavere til børn, der går i kommunalt skole- eller dagtilbud, får mulighed for at få et administrativt CPR-nummer, hvis de ikke har et CPR-nummer.

Scenarier for borgere uden NemID

Der er meldt følgende cases for borgere uden NemID fra kommunerne:

Case nr.	Case	Problemer for forælder	Problemer for elev/dagtilbuds-barn	Problemer for medarbejder	Status
1	Manglende NemID på grund af manglende CPR-nummer på baggrund af status som asylansøger.	Aktivering af Unilogin: Forældrene kan ikke selv aktivere deres Unilogin uden NemID. Indrullering i Aula: En forælder, der ikke har et NemID, kan ikke indrullere sit barn i Aula eller tilgå følsomme oplysninger.	Barnet kan ikke indrulleres i Aula af sine forældre. Hvis barnet er over 15 år, kan dette barn heller ikke indrullere sig selv, hvis det ikke har NemID.	-	Forældre uden NemID kan på nuværende tidspunkt få Unilogin ved henvendelse til STILs support og kan dermed få Unilogin, der giver mulighed for at tilgå ikke-følsomme oplysninger. Der arbejdes på, at disse forældre kan få et administrativt CPR-nummer. Derefter kan de også få et NemID.
2	Manglende NemID pga. manglende CPR-nummer, fordi man bor i udlandet og ikke har fået CPR-nummer gennem arbejde eller tidligere ophold.	Aktivering af Unilogin: Forældrene kan ikke selv aktivere deres Unilogin uden NemID. Indrullering i Aula: En forælder, der ikke har et NemID, kan ikke indrullere sit barn i Aula eller tilgå følsomme oplysninger.	Barnet kan ikke indrulleres i Aula af sine forældre. Så vidt vides er dette kun et problem for asylansøgerbørn.	-	På nuværende tidspunkt kan forældre, der ikke har et dansk CPR-nummer, ikke få NemID, og kan kun midlertidigt logge ind på Unilogin på det laveste sikkerhedsniveau. Hvis en forælder hverken har et administrativt CPR-nummer eller et bopælsregistreret CPR-nummer er det ikke muligt for vedkommende at få NemID. KL ansøger Indenrigsministeriets CPR-kontor om at give mulighed for at give disse personer mulighed for at få et administrativt CPR-nummer. Derefter vil de kunne få et NemID. Ved lancering af MitID i 2021 vil borgere fra andre lande muligvis kunne få MitID ved validering af landets identifikationsmidler. KL er i dialog med DIGST og STIL om, hvorvidt dette kan betyde, at disse personer vil kunne oprettes og få adgang til de digitale løsninger.

-	Forældre er nyligt flyttet til Danmark og afventer at få et CPR-nummer. Forældrene har ret til at få CPR-numre.	Aktivering af Unilogin: Aktiveringen af Unilogin, kan først ske, når forældrene har et NemID. Indrullering i Aula: Indrullering i Aula kan først ske, når forældrene har et NemID.	Barnet kan indrulleres, når forældrene har fået NemID.	-	Oprettelsestid må tolereres, og fremover vil disse forældre ikke kunne oprettes i mellemperioden. Når de har fået et CPR-nummer, kan de ansøge om at få et NemID.
4	Forældre er nyligt flyttet til Danmark og afventer at få et CPR-nummer. Forældrene har ikke ret til at få CPR-nummer og kan dermed heller ikke få NemID.	Aktivering af Unilogin: Aktiveringen af Unilogin, kan først ske, når de har et NemID. Da de dog ikke har ret til at NemID, kan de ikke aktivere deres Unilogin. Indrullering i Aula: Da forældrene ikke har NemID, kan de ikke indrullere deres børn i Aula.	Barnet kan ikke indrulleres i Aula, før forældrene har NemID.	-	
5	Forældre, der har fået frataget deres NemID.	Forældre uden NemID kan på nuværende tidspunkt få Unilogin ved henvendelse til STILs support. De kan dermed godt selv få Unilogin, der giver mulighed for at tilgå ikke-følsomme oplysninger.	Elev/dagtilbudsbarn kan ikke indrulleres i Aula, hvis samtlige forældremyndighedsindehavere ikke kan få NemID.	-	Der arbejdes på en mulighed for, at en forælder ved henvendelse på skolen kan få indrulleret sit barn. Der vil dog fortsat være en udfordring i forhold til at kommunikere med et højt sikringsniveau, hvis man ikke kan få NemID.
6	Forældre er flyttet tilbage til Danmark efter længerevarende udlandsophold og afventer at modtage deres NemID.	Registrering i Unilogin: Forældre er flyttet tilbage til Danmark efter længerevarende udlandsophold, og de kan oprettes i Unilogin, da de har et CPR-nummer. Aktivering af Unilogin: Da de ikke har et NemID, kan de ikke aktivere deres Unilogin. De kan henvende sig til STILs support. Indrullering i Aula: Forælderen kan ikke indrullere sit barn i Aula.	Elev/dagtilbudsbarn kan ikke indrulleres i Aula, hvis samtlige forældremyndighedsindehavere ikke har NemID.	-	Der arbejdes på en mulighed for, at en forælder ved henvendelse på skolen kan få indrulleret sit barn. Denne vil evt. kunne anvendes frem til, at forældrene får eget NemID.
7	Forældre, der ikke ønsker at få NemID.	Aktivering af Unilogin: For at aktivere sit Unilogin skal man bruge NemID. Disse forældre kan derfor ikke aktivere deres Unilogin. Indrullering i Aula: Forældrene kan ikke indrullere sit barn i Aula.	Elev/dagtilbudsbarn kan ikke indrulleres i Aula, hvis samtlige forældremyndighedsindehavere ikke har NemID.		Mulighed, for at en forælder ved henvendelse på skolen kan få indrulleret sit barn. Der vil dog fortsat være en udfordring i forhold til at kommunikere med et højt sikringsniveau, hvis man ikke kan få NemID.

8	Brugere, der ikke har NemID (herunder personer, der ikke opfylder kravene til at kunne have et NemID).	Aktivering af Unilogin: For at aktivere sit Unilogin skal man bruge NemID. Disse forældre kan derfor ikke aktivere deres Unilogin. Indrullering i Aula: Forældrene kan ikke indrullere sit barn i Aula.	Elev/dagtilbudsbarn kan ikke indrulleres i Aula, hvis samtlige forældremyndighedsindehavere ikke har NemID.	--	Mulighed, for at en forælder ved henvendelse på skolen kan få indrulleret sit barn. Der vil dog fortsat være en udfordring i forhold til at kommunikere med et højt sikringsniveau, hvis man ikke kan få NemID.